

Szervusztok!

Most egyszerre küldöm a tananyagot az egész hétre – május 11-től május 15-ig.

A végén van visszaküldendő feladat! Figyeld a határidőt!!!!

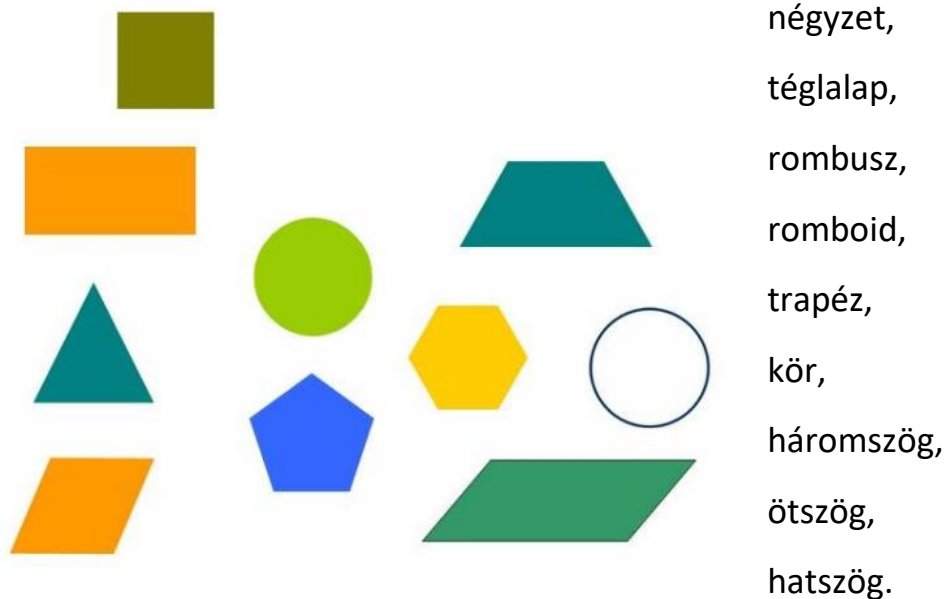
És ne feledd, kedden ZOOM-os óra. Magyarázni fogom ezt a tananyagot!

Ma új témakört kezdünk. Lesz benne ismétlés is, meg valami új is. Kezdjük.

Ezt csak olvasgasd át, nem kell leírnod a füzetbe:

**Síkalakzatok** – 2D – ezeknek számoljuk a kerületét és területét.

Az ábrán látsz pár síkalakzatot:



**Téralkakzatok** – 3D – ezeknek számoljuk a térfogatát és felszínét.

Az ábrán látsz pár téralkakzatot:



A téralkakzatokat mindig nehezebb a síkban ábrázolni, mert a sík 2D a tér meg 3D.

Mi már néhány téralakzatnak ki tudjuk számítani a térfogatát és felszínét. Ilyen például a kocka és a téglatest.

Kocka térfogata:  $V = a \cdot a \cdot a$  hatványokkal:  $V = a^3$

Kocka felszíne:  $F = 6 \cdot a \cdot a$  hatványokkal:  $F = 6 \cdot a^2$

Téglatest térfogata:  $V = a \cdot b \cdot c$

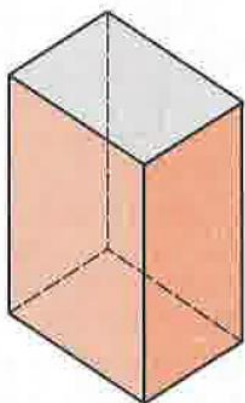
Téglatest felszíne:  $F = 2 \cdot a \cdot b + 2 \cdot b \cdot c + 2 \cdot a \cdot c$

Ugye emlékeztek????? 😊

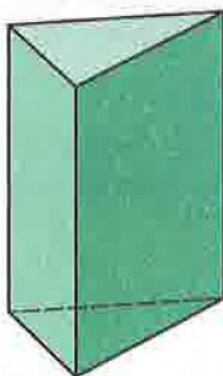
Akkor kezdjük a füzetbe a másolást. Az ábrákat, ha van módod, kinyomtathatod, majd beragaszthatod a füzetbe, de a szöveget másold bele kérlek. 😊 Ha nincs mód a nyomtatásra, próbálkozz a rajzolással. Fog az menni..... 😊 A hasábokkal fogunk foglalkozni. Hasáb – hasáburgonya – nem véletlen az elnevezés. Hasáb szlovákul hranol – hranolky – szintén nem véletlen.

**Most már kezdjük a füzetbe:**

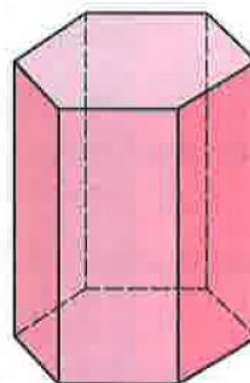
**HASÁBOK**



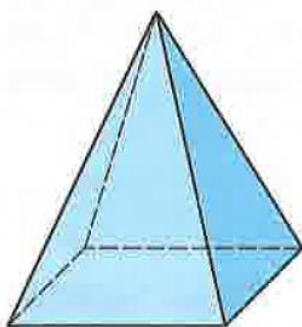
téglatest



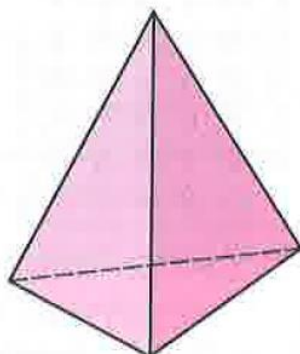
háromoldalú egyenes hasáb



hatoldalú egyenes hasáb



négyoldalú gúla



tetraéder  
(négylap, háromoldalú gúla)

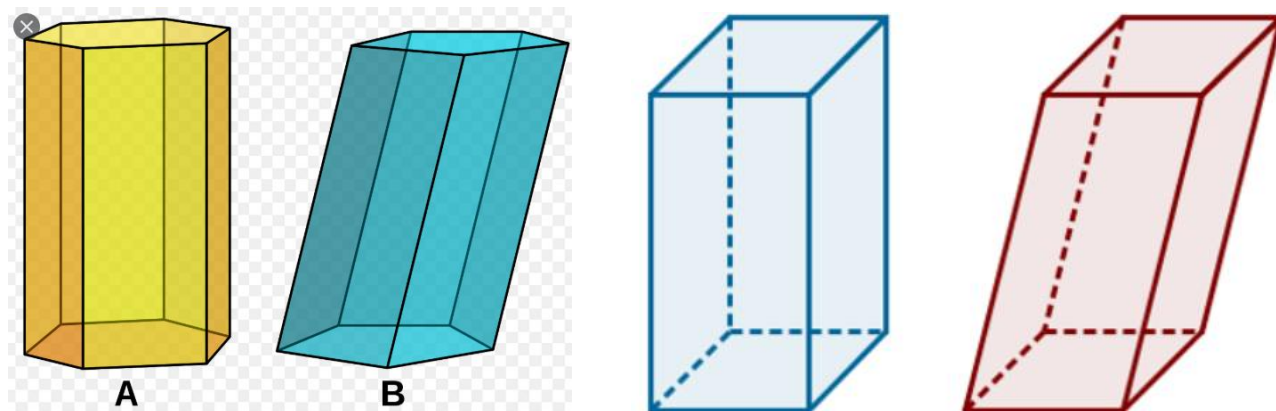


henger

Ezek közül a téralakzatok közül az első sorban lévőket nevezzük gyűjtőszóval hasáboknak.

Hasáb – olyan téralakzat, melynek alaplaja és fedőlapja egymással egybevágó sokszög, oldallapjai pedig paralelogrammák.

Ismerünk egyenes hasábot és ferdehasábot.



**EZEKET NEM KELL LERAJZOLNI. ESETLEG BERAGASZTHATOD!**

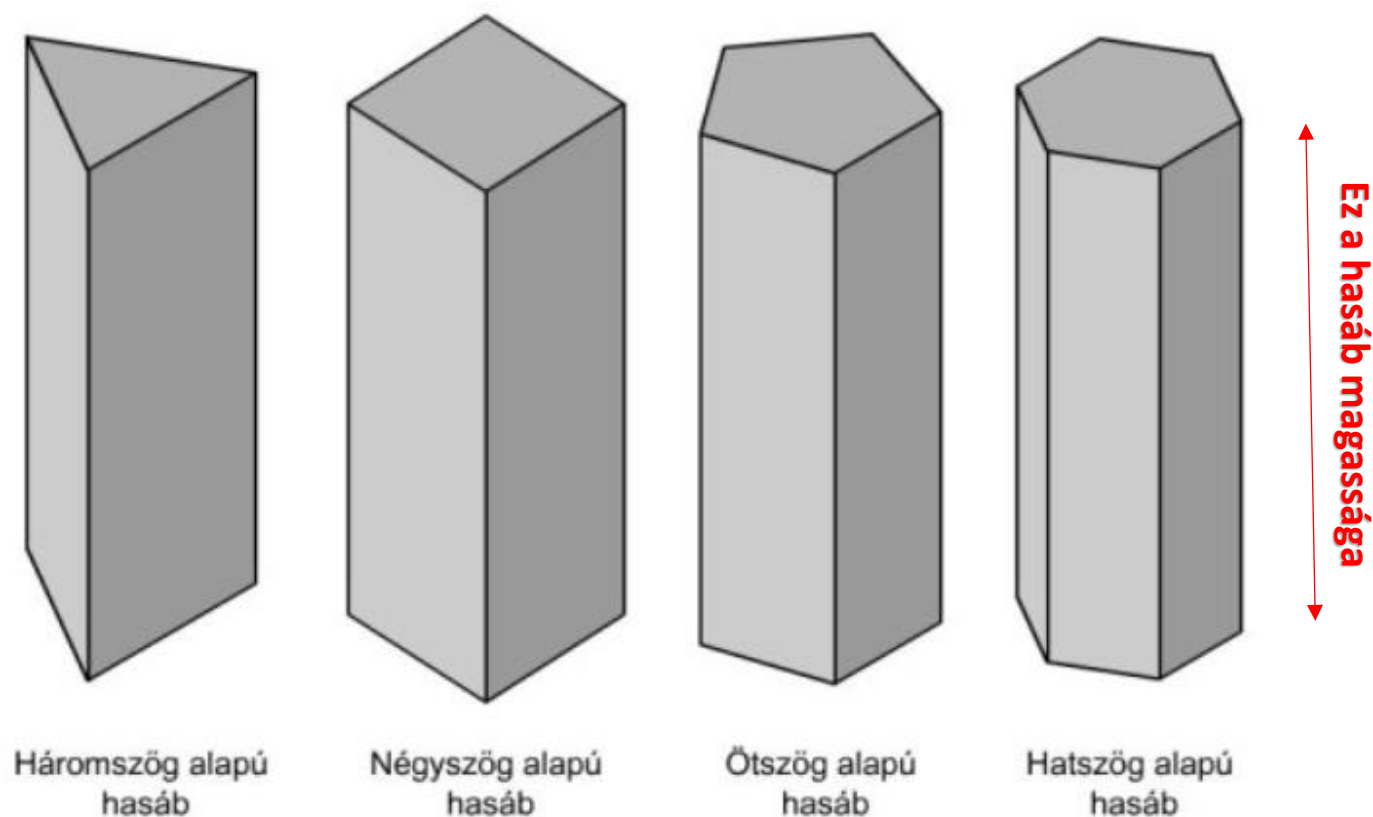
**Mi csak az egyenes hasábokkal fogunk foglalkozni. A ferde hasábokkal nem.**

Az egyenes hasáb valamennyi oldallapja téglalap vagy négyzet.

A hasáb oldallapjai alkotják a hasáb palástját.

Aszerint nevezzük a hasábot háromoldalúnak, négyoldalúnak..... n-oldalúnak, hogy a hasáb alaplaja milyen síkalakzat.

A hasáb magassága a két alaplaj közötti távolság.



Háromszög alapú hasáb

Négyzög alapú hasáb

Ötszög alapú hasáb

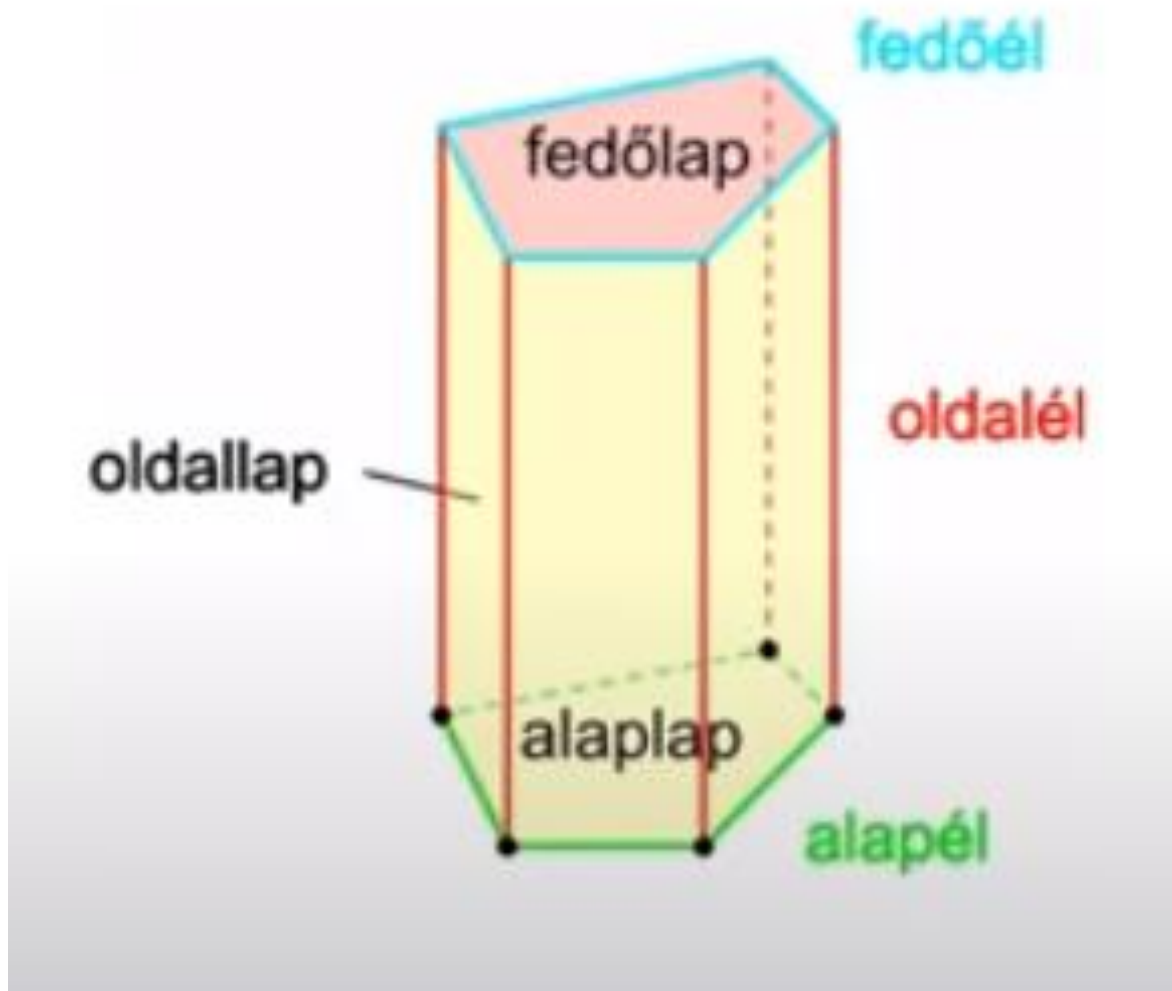
Hatszög alapú hasáb

Ezt a videót nézd meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=7kRz6NFfi5U>

folytatás a füzetbe:

A hasákkal kapcsolatos fogalmak:



A hasáb térfogata – mennyi fér bele??? – következő képlettel számítjuk ki:

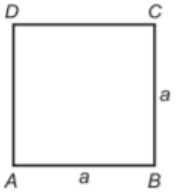

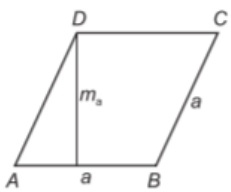
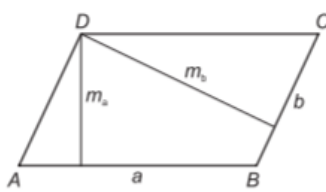
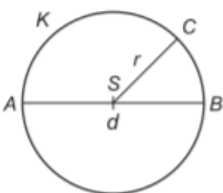
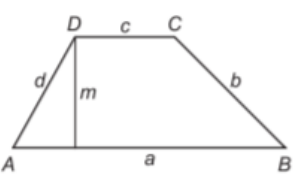
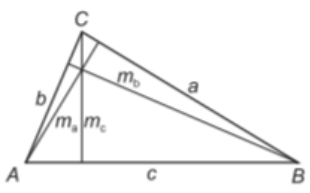
$$V = T_a \cdot m$$

ahol  $T_a$  lesz a hasáb alaplappjának a területe és  $m$  pedig a hasáb magassága – az alap és fedőlap közti távolság.

Vagyis a hasábok térfogatát úgy számítjuk ki, hogy először kiszámítjuk az alaplapp területét –  $T_a$ , majd ezt megszorozzuk a magassággal –  $m$ .

Na és akkor itt kell majd tudni a síkalakzatok területét, mivel a hasáb alaplappja lehet háromszög, négyzet, téglalap, trapéz, ... Egyszer kiírtuk külön papírra az összes kerület és terület képletet, azt keresd elő valahonnét. Ha nincs meg, készítsd el újra és vigyázz rá – fog még kelleni a jövőben is. KÜLÖN PAPIRRA!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Egy kis segítség, ha esetleg nem talárod:

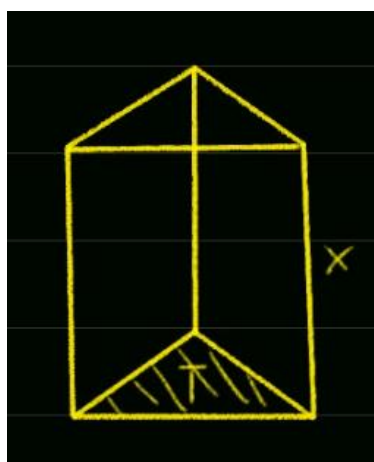
Síkalkzatok kerülete és területe			
<p><b>Négyzet</b></p>  <p><math>k = 4 \cdot a</math> <math>T = a^2 = a \cdot a</math></p>	<p><b>Téglalap</b></p>  <p><math>k = 2 \cdot (a + b) = 2 \cdot a + 2 \cdot b</math> <math>T = a \cdot b</math></p>	<p><b>Rombusz</b></p>  <p><math>k = 4 \cdot a</math> <math>T = a \cdot m_a</math></p>	<p><b>Romboid</b></p>  <p><math>k = 2 \cdot (a + b) = 2 \cdot a + 2 \cdot b</math> <math>T = a \cdot m_a = b \cdot m_b</math></p>
<p><b>Kör</b></p>  <p><math>k = 2 \cdot \pi \cdot r = \pi \cdot d</math> <math>T = \pi \cdot r^2</math></p>	<p><b>Trapéz</b></p>  <p><math>k = a + b + c + d</math> <math>T = \frac{(a + c) \cdot m}{2}</math></p>	<p><b>Háromszög</b></p>  <p><math>k = a + b + c</math> <math>T = \frac{a \cdot m_a}{2} = \frac{b \cdot m_b}{2} = \frac{c \cdot m_c}{2}</math></p>	

**Füzetbe:**

**Feladatok a hasáb térfogatára**

1. Számítsd ki a szabályos háromoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplap háromszög területe  $5 \text{ cm}^2$  és a hasáb magassága  $6 \text{ cm}$ !

Szabályos háromoldalú hasáb – alaplapja egy szabályos háromszög



$$T_a = 5 \text{ cm}^2$$

$$m = 6 \text{ cm}$$

$$V = ? \text{ cm}^3$$

$$V = T_a \cdot m$$

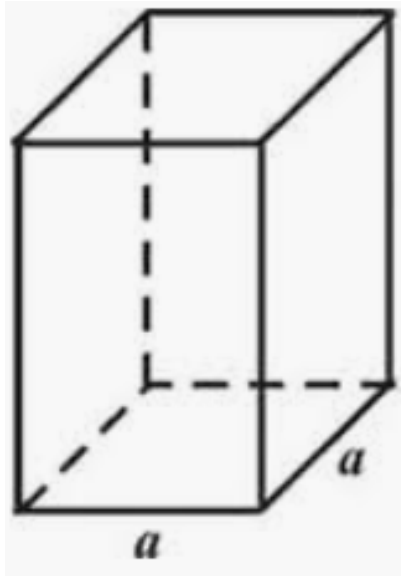
$$V = 5 \cdot 6$$

$$V = 30 \text{ cm}^3$$

A szabályos háromoldalú hasáb térfogata  $30 \text{ cm}^3$ .

2. Számítsd ki a szabályos négyoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplappal négyzet oldala 5,5 cm és a hasáb magassága 10 cm!

Szabályos négyoldalú hasáb – alaplappja egy négyzet



$$a = 5,5 \text{ cm}$$

$$m = 10 \text{ cm}$$

$$T_a = ?$$

$$V = ? \text{ cm}^3$$

$$V = T_a \cdot m \quad \text{először } T_a = a \cdot a \quad (\text{ez a négyzet területe})$$

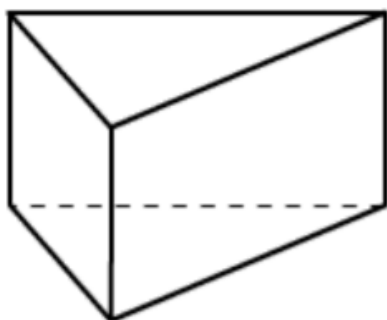
$$V = 30,25 \cdot 10 \quad T_a = 5,5 \cdot 5,5$$

$$V = 302,5 \text{ cm}^3 \quad T_a = 30,25 \text{ cm}^2$$

A szabályos négyoldalú hasáb térfogata 302,5 cm<sup>3</sup>.

3. Számítsd ki a háromoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplappal háromszög, melynek egyik oldala 12 cm és az ehhez tartozó magasság 8 cm és a hasáb magassága 20 cm!

Háromoldalú hasáb – mivel nem szabályos, az alaplappal háromszög nem szabályos, hanem általános



Alaplappal:

$$a = 12 \text{ cm} \quad (\text{ez a háromszög egyik oldala})$$

$$m_a = 8 \text{ cm} \quad (\text{ez a háromszög oldalához tartozó magasság})$$

$$T_a = ? \quad (\text{ez lesz a háromszög területe, a hasáb alaplappja})$$

$$m = 20 \text{ cm} \quad (\text{ez a hasáb magassága})$$

először az alaplappal területét számítjuk ki, vagyis kell a háromszög terület képlete:

$$T_a = \frac{a \cdot m_a}{2}$$

$$T_a = \frac{12 \cdot 8}{2}$$

$$T_a = \frac{96}{2}$$

$$T_a = 96 : 2 = 48 \text{ cm}^2$$

Most jöhet a hasáb térfogata:

$$V = T_a \cdot m$$

$$V = 48 \cdot 20$$

$$V = 960 \text{ cm}^3$$

A háromoldalú hasáb térfogata 960 cm<sup>3</sup>.

# VISSZAKÜLDENDŐ FELADATOK 5.

**Visszaküldési határidő: 2020. május 18.**

- |   |
|---|
| 1. Számítsd ki a szabályos háromoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplapp háromszög területe $15 \text{ cm}^2$ és a hasáb magassága $26 \text{ cm}$ !   |
| 2. Számítsd ki a szabályos négyoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplapp négyzet oldala $6,6 \text{ cm}$ és a hasáb magassága $10 \text{ cm}$ !   |
| 3. Számítsd ki a háromoldalú hasáb térfogatát, ha az alaplapp háromszög, melynek egyik oldala $15 \text{ cm}$ és az ehhez tartozó magasság $11 \text{ cm}$ és a hasáb magassága $30 \text{ cm}$ ! |

Az összes feladattípusra van megoldott példa. Ha gondod van a megoldásoknál, kövesd azoknak a lépéseit!!! Jó munkát!!!!!!!



